

LA CAMPAÑA DE GRACIA.

ADMINISTRACIÓ

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Y
REDACCIO
LLIBRERÍA ESPANYOLA,
Rambla del mitj, 20.
BARCELONA

FORA DE BARCELONA

Espanya trimestre.	8	»
Antillas (Cuba y Pto. Rico)	16	»
Estranger	18	»

CADA NÚMERO 2 QUARTOS PER TOT ESPANYA.

D. JUAN A LAS PROVINCIAS

„La muerte de un contrario valeroso, solamente el que es vil la solemniza.“

CARA Y CREU.

Totas las monedas tenen cara y créu.
Totas las obras d' art, un quadro, una estatua, etc., necessitan pera fer efecte la cara y la créu del contrast.

Una poesía, una pessa de música, sense clars y obscuras, sense relléu, sense cara y créu, sense contrast, son fluixas, son insípidas; per comte de interessar fastidian y per comte de agradar fan venir son.

La cara y la créu es lo que marca la bondat de una moneda: lo contrast es lo que marca la bondat de una obra artística.

La política española te contrasts també: també té cara y creu.

O sino veyémo.

La cara. ¿No saben quina es la cara? Podria ser la carassa de l' orga de qualsevol catedral ó iglesia, si las carassas de l' orga riguessin en lloc de fer ganyotas: si estessin grassas y tinguessin galtas de pá de ral y clatell de frare.

La cara existeix, precisament allá hont existeixen las carassas del orga.

La cara de la situació política, la forman los neos, los ultramontans, los carlins, las ratas de sagristia, dígase's com vulgui.

Ells l'han bén treta!

Una cara, que, quan vá per la muntanya y mana que en nom de Déu se fuselli á un liberal, riu; que riu quan la guerra s'acaba y un empleo l' espera; que riu quan recull firmas en pró de la unitat católica; que riu, en fi, quan organisa una romeria á Roma.

¡Cara felis, que tant cara 'ns costas! ¡qui pogués ser com tú!

¡Tu l' has bén treta!

**

Tens un govern que sempre t' acaricia, un confessor que t' absolt y una réqua de llanuts que't segueix ab una vena posada als ulls.

Tú gosas dels actuals béns de la terra, com qui fá boca pera gosar los inmensos de l' altre vida, porque, naturalment, lo cel t' espera.

¡No que no! ¿Qué per ventura no val una patacada amistosa de Sant Pere 'l treball inmens que t' has tirat á sobre?

Tu presentas lo cotze als moderns adelantos que tendeixen á fer revelar á la ciencia, mes de lo que 's necessita, pera que duri la ganga de que l' home visca sobre las costellas de l' home: tú empunyás ab la mateixa mà lo trabuch y 'l devocionari, rosegas las verdas y las maduradas, cremas incens y cremas ab petróleo, renegas per donar forsa á la frasse é imperi á l' acció; y dius: «alabat siga Déu» per donar á la frasse dulsura y á la acció humilitat: tú 't doblegas com lo fil-ferro y 't mantens tiesso com una llenca de vidre, y fentho aixis vius y prosderas, menjas y t' engreixas.

**

Actualment ets l' amo d' Espanya. Per las tèvas ideas y doctrinas téns una especie de privilegi de invenció, que ningú té'l quita. La llei té'l concedeix y 'l govern té'l guarda.

Tu fàs professors y cantas pels carrers, te reuneixes en las iglesias, t' associas en las confrarias, enrahonas en los periódics, organisas romerías á Roma, y estás en l' ús exclusiu de tots los drets individuals, tant detestables quan serveixen per tots los ciutadans y tant útils y preciosos quan per tú sols serveixen.

Si no restableixes l'Inquisició es perque

no vols: si no recobras los bens que se 't vengueren, es perque no 't dona la gana: si no imposas lo deber de resar lo rosari y de adquirir cada any lo butlleti de la parroquia, es simplement perque lo pes de tanta gloria t' abat y fa dormirte sobre los llovers.

De totes maneras, per tú son los millors empleos, las majors influencias, y davant de tú 's doblegan las autoritats més altas. En Cánovas es capás de ferte la mistat, doblegant lo genoll al davant tèu.

Tu ets la cara de la nostra política.

**

¿Quina es la créu?

Aném á Mahó y 'l Sr. Castañeira, nom derivat de castanya, 'ns ho dirá plá bé.

A Mahó hi ha protestants, protestants que may s' han sublevat, ni s' han tirat al carrer, ni han cremat pobles, ni han fusellat á ningú; protestants que 's limitan á vendre biblias sense notas, á obrir estudis, á cantar himnes y oracions, á anunciar las funcions d' iglesia.

Els no demanan subvencions al Estat en favor del seu clero, ni firman exposicion contra lo que las Corts tenen intent de establir ó determinar, ni s' agitan en pró de determinats partits polítichs ó en contra de tals altres, ni s' oposan al progrés dels sigles.

Y donchs, ja que son tant mansos, ja que son tant tontos, ja que no imitan á la cara, que carreguin ab la creu.

Y vingan castanyas d' en Castañeira, que ja hi té la mà morta, y vingan prohibicions, y vinga en fi posarlos en estat de no respirar, perque'l respirar constitueix una d' aquellas manifestacions públicas expressament prohibidas per l' article 11 de la Constitució.

Pues, no faltava més!...

**

Aixís martxa la política d' Espanya.

Los que ahir en batallons assolavan al pais se preparan per martxar en batallons á Roma.

Los que ahir obrian suscripcions y omplian derramas per alimentar la guerra civil, obran avuy suscripcions y fan derramas per anar á veure al Papa.

Y 'ls que no pensan com ells, callan si's plau per forsa.

Y 'ls que no obran com ells, son considerats com criminals, y taxtats de la llista dels ciutadans per plomas tant rabiosas com la de 'n Castañeira.

Y 'ls que no s' avenen á fer lo qu' ells fan no sols perden en aquest mon las ditzas y goigs materials, sino que en l' altre 'ls espera Satanás ab las banyas á punt, á tall de toro quan embesteix.

Vejin si están bén frescos.

P. K.

Per últim ha declarat en Cánovas que 'ls anuncis de las capellas protestants, las escolas protestants, y la venta de llibres protestants, son manifestacions públicas prohibidas per l' article 11 de la constitució.

Se recomana als protestants la construcció de catacumbas; pero bén fondas.

Res de manifestació. Aquí no 's manifesta mes que la dictadura.

La premsa ministerial s' ocupa de un manifest que suposa publicat per en Ruiz Zorrilla.

Per supuesto, basta que Ruiz Zorrilla siga al

estranger, y que no pugui parlar per clavarli cada andanada que 'l reventi.

Un suscriptor nos diu:

«Voldriam saber que pensa La Campana del manifest de 'n Ruiz Zorrilla.»

Home, es senzill; pero avants La Campana voldria saber quan s' acabará la dictadura.

Los neos condemnán plens de rabia 'ls adelantos de la civilisació moderna.

«Civilisació infernal, exclaman, que 'ns arrastras al precipici en un tren desenfrenat y fora de carril.»

Y 's preparan per anar á Roma...

¿Cóm, á peu?

Si, á peu, bén assentadets en un cotxe de primera classe, ó ajassats en lo confortable camaret de un vapor, precedits de felicitacions trasmesas pel telegrafo, y valentse en tot y per tot de aquesta civilizació tant detestable.

Als neos se 'ls pot dir.—Ja 't coneix herbeta que 't dius hipòcrita.

Pero senyor, ¡estém encara en plena revolució de Setembre!

Figúrir se vostés que per l' Aduana de Málaga hi entra cada carretada de contrabando que fá es-cruixir.

Figúrinse que acuden á cobrar paquets inmensos de cupons falsificats.

Figúrinse que empleats que tenen baix la sèva responsabilitat sumas considerables, tocan pipa y no se 'ls véu més la sombra.

Y are diguin que 'l govern de D. Anton Cánovas del Castillo no ha sigut pel país com un pegat en un banch.

Que no 'u saben? A n' en Mañeriburri y Flaverigoriagü ja l' han nombrat una cosa.

Per algo ván regalarli la boina.

L' han nombrat papá de la província de Gipuzcoa.

Are sembla que á D. Anton Brusi 'l nombrarán avi de la mateixa província.

Diu lo Solfeo de Madrid:

«En cert ferro-carril de l' India, un tren de viatjers va xocar ab una manada d' elefants que ván embestir á la locomotora.

«Pobres animals!

«Aquí ha xocat la Constitució ab en Castañeira y la base 11 ha quedat feta á bossins.»

Cosas de 'n Mañe:

Com á rahó de no insertar certs escrits alega la de que si i o tenen un llenguatge culto, no sols no 'ls inserta sino que ni siquiera 'ls llegeix.

Are preguntem nosaltres:

Si ni siquiera 'ls llegeix ¿com redimontre sab si tenen ó no un llenguatge culto ó inculto?

A no ser que 'ls coneixi ab l' olor.

Aixó 'm recorda lo que deya un home que passava per ximple:

—«He rebut una carta, hi vist qu' era un antic y ni siquiera l' hi llegida.»

Victor Hugo està escribint un drama titolat *Torquemada*.

Home, escriguin un altre que 's titule *Castañeira*.

LOS PELEGRINS.

No es tot hú
anarhi 6 fershi dà.

En aquells felissos temps
en los temps de la ignorancia,
que s'afeitavan ab bola
y duyan curtas las calsas,
haguereu vist peligrins
anar á la ciutat santa,
ab aquell gran barretas
y ab lo bastó ab la carbassa.

Tot un rengle de petxinias
á la valona portavan,
y durant la travessia
vivian sols de la capta.

No anavan may á caball,
passavan lo camí á pata
(si encar no anavan descalsos)
menjaban pa y aigua y gracies.

Dejunant y anant á peu
á Roma al sí hi arrivavan...
Mes aixó era en aquells temps
en aquells temps de la llana.

Are en lo sigele dinou,
de las llums, que may s'apagan
també volen aná á Roma
los pobres neos d' Espanya.

També á Roma 's dirigeixen
mes d' aquell istil s'apartan,
per que á peu no hi anirán,
ni volen pasarhi gana,
ni durán aquell barret,
que diu que ab la boina basta,
y sols durán un detente
y no aquellas petxinassas.

No dejunarán aquets,
puig que anar contra la pátria
está mal fet... anirán
al restaurant á fer èpats.

Aquets al cim del bastó
no crech que hi dugan carbassa,
encara que prou la tenen
densa de la tolerancia.

Aquestos van ab carril,
no anirán á peu com antes,
y podrán aná á primera
segona y tercera classe.

Si tingués dinés de sobras
per pagar sols mitj pasatje,
ja que ab la meytat del preu
pot anarhi... lo que es are
corria á guanyá indulgencias,
y á fer una passejada.

G. T. y L.

Algun capellá anirá á Roma carregat de Conchas.

No vull dir de petxinias: de Conchas.

A Roma, entre 'ls pelegrins hauria d' anarhi un
representant del ministeri.

¿A qui hi enviarian vostés?

¿A Cánovas? ¿A Martín Herrera? ¿A Ayala?

Donchs jo no: á Romero Robledo.

Com á romero y com á ministre.

Riguinse de mí si vo'en; pero sápigam que co-
menco á creure ab miracles.

Figúrime que el dimecres vā ploure y que la
pluja se n'va endur la cals del terradet de Santa
Mónica, y que vā apareixe un rétol gros y molt
clar que deya:

BATALLÓN GUIAS DE LA REPÚBLICA.

La pluja Déu l'envia, y apareix lo rétol en un
terradet de una iglesia?... ¡Miracle! No hi ha mes.

Ab aixó de la interpretació que de aquí en avant
dieu darse á la base 11, surtirà aviat un decret,
que dirá poch més ó mènos:

1. Se prohibeix terminantment l'expedició
y la menja de *figas de moro*.

2. S'imposa á tots los espanyols d'obligació
indeclinable de menjar per postres *peras de bon
cristiá*.

3. Queda prohibit l'us de carteras y llibres
enquadernats en *marroqui*.

4. Com que á Inglaterra la religió de l'Estat
es la protestant, s'avisa als deudors que quedan
suprimits tots los *inglesos*.

5. No podrán portarse capsanas ni farsells al
cap que de lluny pugan confondre's ab turbants. A
la primera intimació se 'ls fará foch.

6. Totas las cuyneras deuren fer entrega als
arcaldes del seu poble respectiu de la *mitja lluna*
que tenen per fer la pilota.

7. No s'permert la protesta de lletras y paga-
rés per ser manifestacions *protestants*.

En Mañé continua fent l'apología dels carlins.
Aquest dia s' despenjava dihent que 'ls batallons
carlistas eran molt brillants.

Tamè es brillant una pesseta falsa, fregada ab
polvos de mirall.

En 20 del present se embarcará la primera ex-
pedició á Cuba.

¿No podria lo govern anyadir 'ls pelegrins?

En los mars de Terranova va naufragar sá poch
temps una tripulació salvantse molt pocas per-
sonas.

Recordarem als pelegrins lo següent refrà:

«Quant vejas la barba de ton vehí pelar posa la
teva á remullar.»

En la exposició de Filadelfia han sigut premia-
das las olivas prenentadas per lo *Gordito* y 'l blat
presentat per Lagartijo.

Si 'ls pelegrins hi haguessen enviat lo projecte
de peregrinació segurament haurian sortit pre-
miats.

Si senyors premiats ab unas cadenes de ferro.

Hém tingut lo gust de veure un periódich titolat *El eco de los peregrinos*.

Ay que dich, dispensim: com no mes tinch al
cap aquesta gent me hi equivocat.

Volia dir *El eco de los zapateros*, periódich
que vé á ser órgano de las classes de d't ofici.

Se ha suicidat en Cartagena una dona casada,
tirantse desde un balcó del segon pis al carrer.

Ignorem lo motiu de tant trista resolució.

Si potser va saber que 'l seu home se li havia
fet pelegrí?

Alguns dels pelegrins disputaven sobre si per-
fer la peregrinació en forma debian anarhi descalsos
á peu y ab lo bastó ab carabassetas y barret ab
petxinias.

Altres sostenian que devia ferse una peregrina-
ció aristocrática.

Bueno, concedim que no hi vajin á pata.

Però si jo fos lo sait Pare les di posaria per pa-
nitencia que anessin de Roma á la Habana á peu.

Ja corran de boca en boca los plats que 's servir-
án á bordo durant la travessia, en els que van en
peregrinació.

Primer: sopa de borrego — Segon: un platillet
de llousas ab sevallots. — Tercer: llusos far-

sits. — Quart: tripa de bou ab salsa de tomátech. —

Quint: planta sants ab patatas. — Sisé y últim
porch farsit de monjetas.

Vins: de las acreditadas bodegas del Paller y
de casa 'n Frias, de prop del sementiri.

Postres: Pets de monja, natas, peras de cuixa
de monja, pastels y altres.

Tot siga per amor de Déu.

Si 's creu la empresa que trasportará 'ls pele-
grins que alguns se marejarán y que no menjaran
res durant la travessia, viulen equivocats.

Tots ells son gent de molta barra; però de molta!

— Vol res per Girona? demá marxo.

— Que hi te algun embolic.

— No; sino que esperaré 'ls pelegrins que van
á Roma.

— Pero home, si li es mes fácil marxar desde
aqui

— No senyor que allá pèl mateix preu vaig á
veure 'l Papa y 'm donan 40 días de indulgencia
per torna.

— Oh! te rahó de aprofitar aquesta gangueta.
Vosté que 'n necesita tantas.

Lo primer que fará la societat protectora dels
animals serà inspeccionar si tenen bones condicions
los vapors que portarán los pelegrins á Roma.

A Turquía encara no han destronat al Sultan
que van coronar un dia d'aquestos.

Quan succuheixi ja 'ls ne faré dos quartos.

— Voleu veure un problema aritmètic molt xe-
cant?

Pues mirin:

$$\frac{3}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4}$$

— Quan suma aquesta cantitat y que se 'n podria
fer d' ella?

Suma 25 tersos, y se 'n podria fer 25 guerras
civils.

Un pastisser pensa fer una fortuna, ab l'in-
venció de un nou pastel.

Pèl moment podem adelantar als nostres lectors
que aquest pastel de nova invenció 's titularà:

Pastel Castañera.

Un matalasser ha decidit fer esquilar de franch
á tots los pelegrins que van á Roma, sempre que
l'hi deixin aprofiatar la borra que 'ls treguin del
clatell.

Se creu que alguns pelegrins s'hi oposaran,
perque la llana la necessitan per oferirla al Sant
Pare.

Lo govern va nomenar dos canonjes per la Seo
de Urgell.

Pero dona la casualitat que 'l bisbe Caixal va
nombrarlos també, y que are resultan quatre ca-
nonjes per dues canongías.

Are 'l ministre de Gracia y Justicia posa cabells
blanxs y no sab com sortirse'n.

— Vol un consell? Agafí als dos canonjes esce-
ndents y nombrils brigadiers ó tinents generals.

Com a deixables del bisbe Caixal, ja 'l hi asse-
guro jo que servirian tant com per cantar al cor.

CANTARELLAS.

Per bon ví 'l de canadellas,
per bon turró 'l de Madrid,
y per rompre's las costellas
anar al corró de nit.

C. DE A.

Per salts cristians Letamendi,
per conseqüència en Mañé,
y per deixáns á las foscas
un arcalde que jo sé.

C. DE A.

Que del tèu pare no sigan
aquest jardí... aquesta casa...
¡no es una llàstima hermosa
una finca tan recaya?...

R.

Tens les dents blanques com plata
los cabells rossos com or,
la véu com trinch de monedas...
y de dot ¿quan tens de dot?

P.

En una confitería:
Hi entra un assistent andalús y dirigintse al dependent, exclama:
—Tiene uté patiyas de café?
—Patillas no; pero tinch bigoti.
No havia entés que l' hi demanava pastillas.

Un borratxo 's trobava en la piazza de San Juan y vá demanar á un que passava per allí:
—Per ahont se va á la Rambla?
—Tot dret, l' hi va dir aquell.
—Tot dret? aixís si que no hi arribaré mai.

—Un senyor entrá en una fonda y digué:
—Quan val una racció de conill?
—Cinch rals respongué lo mosso.
—¿Y l' such?
—Res.
—Donch cuyti, donguim una recció de such que jo ja 'm porto l' pa.

Un estudiant necesitava diners y aná á una caixa de préstams á empenyar un llibre.
Lo prestamista diu:
—No puch deixarli més que tres pessetas, per que la literatura es morta.
—Vingan, fá l' estudiant.
—¿Cóm se diu vosté?
—Miguel Cervantes Saavedra.
Y al extender la papeleta, l' home que diu que la literatura está morta, l' hi posa:
«Miguel Sarabia Salabedra.»

EPIGRAMAS

Estant malalt un pagés
lo metje l'hi encarregá
que vejés de no rumiá,
es dir, de no pensá' ab res.

—Home té rahó, está bé
digué aquell, no hi atinava,
justament are pensava
ab lo compte de yusté.

J. S.

—La sogra se t' he ferit,
corra, ves, dich á n' en Just.
Y 'm respon tot aixerit:
—Digus que hi vaig ab molt gust.

J. S.

No 't sufoquis... ¡ay Lluisa!
avuy 't he vist... ¡ho diré?
—Vaja digas.—Está bē:
avuy 't hi vist... en camisa.
—Si que amigo es una ofensa

que de tu jo me 'n faig creus
¡En camisa!... Uy, admiréus...
¡Creus tu que may hi anat sense!

LL. LL.

—He mirat lo calendari
y l' tèu sant no sé trobarhi,
deya en Pau á la Cecilia,
¿quán es?

—Vaya, quin desvari!
L' endemá de la vigilia.
—¿Y la vigilia? Al instant,
amoscat en Pau digué.
—Y ella, riuent l' hi respongué:
—Lo dia antes del meu sant.

LL. LL.

Furiosos y espervarats,
y en públic fent molts bolados,
dos pollos dels més pintados,
sortiren desafiat.

—Y al ser de una vinya al peu
diu un: —¿Qué fém?
—Res: fém l' ase.
—¿Tornèmse 'n á casa?
—Au, á casa:
are ray que ningu 'ns veu.

R.
y menos las 1 y 3 Sultan destronat: las 3, 5, 6 y 7
Sipari: las 3, 4, 5 y 7 Dos Sabatots: J. Tevlac y
Atam: las 2, 4, 5 y 7 Comerciant de mentidas:
las 3, 4 y 5 Monjo de Montalegre, F. A. Ruiz, y
Mister Repica: las 3, 5 y 7 Arcalde Garrofa y A.
Arnall R.: las 3, 5 y 6 Un que pesca: las 3, 4 y 7
S. Escupina: las 3 y 4 M. P. y S.: y Nans Lloc: las
5 y 6 Un Radical: las 3 y 5 Mister Snak; y las 4
y 5 Entonat del Masnou; y finalment la 3 no mes
Mossen Xixa.

SEMLANSA ESTRAMBÓTICA.

—En qué se sembla l' empessari de una piazza
de toros ab lo duenyo de un escriptor?

JACAS BORT.

PROBLEMA ARITMÉTICH.

Dos subjectes passejantse: ¿Quants fills tens Pasqual?—Home, directament no te ho diré, pero calcula: lo triple dels mèus fills mes 4 dividit pèl número d' ells mateixos, menos 2 es igual al doble dels que tinch mes 3. ¿Sabràs Ambrós quants fills tinch?

MARIANO CADENET.

ACENTIGRAFO.

Sense tot bén dirse pot
qu' en Manel no es pas cap mut,
perque sense solta tot,
y el tot proba qu' es tossut.
Set lletras tot aixó té,
He dicho: pasar hu bé.

PLADES Y OSERSTRES.

PREGUNTAS ALFABÉTICAS.

1. ¿Quinas son las dos lletras que tenen la major part dels animals de mar y terra com a millor adorno?

2. ¿Quinas son las dos lletras que forman un animal que nedea molt bé sense ser peix?

J. N. R.

XARADA

I.

Molts per cridarme total
me diuhen segona-tres,
pero no me importa res
si coneix que 's vá formal.

Per hu-dos que hi haurà tacó
pel que hu digui ab dos de guassa,
pues la broma no li passa
sens darm'e satisfacció.

XIGUET DE VALLS.

II.

En una fàbrica de hu y tres
que hi ha en lo hu y dos de las tot
hi teballa mon nebot,
fill de ma germana Ignés.

NYELA.

ENDAVINALLA.

No soch carn, ni peix, ni planta,
més tinch vida, puig que creixo;
y quan eixa vida deixo,
morta, 'n tinch de vida tanta,
qu' à molts homes dons la vida,
que de molts la son faig dolsa,
que m' ale 'ls mobles espolsa
y tant faig, que no te mida.

C. DE ANGUNIAS.

(Las solucions en lo próxim número.

Imp. de «La Renaixensa».—Porta-Ferrissa, 18, Barri.

Lopez, Editor.—Rambla del Mitj.

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. FUGA DE GONSONANTS:

A caball aná la Tana
cap á San Pancrás d' adalt;
mes en Pere digué miri,
una burra vá á caball.

2. PROBLEMA ARITMÉTICH:

Lo pagés ne volia
18 y l' gitano'n dava 6.

3. SÍNONIMIA:

Casas—Casas—Casas.

4. TRENCÀ-CAPS:

Constantinopla.

5. XARADA I:

Se-ra·fi-na.

6. ID. II:

Llu-i-set.

7. ENDAVINALLA:

La S.

Ha endavinat totas las solucions lo ciutadá Berigüel, totes menos la 1. los ciutadans Traillag, C. de Angunias, y Sasac: menos las 1 y 7 Admirador de la Campana y Cama-curt: menos las 1 y 2 Nogué que no fá nous y Flors y Violas